

Hjørring Kommune

Tillæg til miljøgodkendelse af kvægbruget på Agervej 20, Hjørring

– udvidelse fra 481,91 til 602,17 DE

§ 12

Lov nr. 1572 af 20.
december 2006 om
miljøgodkendelse mv.
af husdyrbrug

DDO ®, © COWI. Baggrundskortet er ophavsretsbeskyttet

Dato for gyldighed

20. september 2012

Teknik og Miljø
Jørgen Fibigersgade 20
9850 Hirtshals
Telefon 72 33 67 30
teknik-miljoe@hjoerring.dk
www.hjoerring.dk

Indholdsfortegnelse

1.	Miljøgodkendelsens omfang	3
1.1.	Resumé.....	3
1.2.	Offentlighed	4
1.3.	Klagevejledning m.v.	4
1.4.	Gyldighed	4
1.5.	Meddelelsespligt.....	4
1.6.	Revurdering af tillægget.....	4
1.7.	Tillæggets indhold og vurderinger.....	4
2.	Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	5
2.1.	Nye og eksisterende anlæg på ejendommen	5
3.	Husdyrholdet og produktionsforhold	6
3.1.	Husdyrholdet og staldanlæg	6
4.	Gødningsproduktion og –håndtering	7
4.1.	Gødningstyper og mængder	7
5.	Gener fra husdyrbrugets anlæg.....	8
5.1.	Lugt	8
6.	Bedriftens påvirkninger af natur og miljø	9
6.1.	Ammoniakfordampning og naturområder.....	9
6.2.	Udbringningsarealer	10
6.3.	Fjord og hav	13
6.4.	Grundvand.....	13
7.	Bilag	14
Bilag 1.	Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger).....	14
Bilag 2.	Anlægstegning med nr. på bygningsafsnit og lagre.....	16
Bilag 3.	Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder	17
Bilag 4.	Detaljeret vurdering af påvirkning af fjord og hav	24
Bilag 5.	Notat om Standardsædskeer og referencesædskeer	26

1. MILJØGODKENDELSENS OMFANG

1.1. Resumé

Birthe Skovbjerg, Agervej 20, 9800 Hjørring har ansøgt om et tillæg til miljøgodkendelsen af 28. december 2009. Der søges om udvidelse fra 421,91 DE til 602,17 DE¹. Der opføres ingen nye staldafsnit eller opbevaringsanlæg i forbindelse med udvidelsen.

Den ansøgte ejendom har CVR nr. 72411811. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte miljøtekniske beskrivelse Bilag 1, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.

Miljøgodkendelsen meddeles som et tillæg til den eksisterende miljøgodkendelse. Vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse af 28. december 2009 er fortsat gældende, medmindre de erstattes af nye/ændrede vilkår i dette tillæg. Hvor det ikke er muligt at adskille den godkendte og ansøgte produktion, gælder vilkår i tillægget for hele bedriften, hvilket vil fremgå af det enkelte vilkår.

Ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelsen er indsendt til Hjørring Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningsystem første gang den 8. februar 2012.

Hjørring Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse i henhold til de gældende regler². Tillægget til miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende **vilkår**:

- Gyldighed (*vilkår 1.4.1.*)
- Husdyrholdets sammensætning (*vilkår 3.1.1.*)
- Sædskitte med et maksimalt udvaskningsindeks (*vilkår 6.2.1.*)

Nogle af vilkårene i denne miljøgodkendelse kræver registreringer på bedriften og dokumentation. En samlet oversigt over krav til egne registreringer og dokumentation er gengivet her

- Til dokumentation for at vilkår vedr. besætningens produktionsniveauer og vilkår vedr. fordringen er overholdt, skal gødningsregnskabet for seneste planperiode kunne forevises.
- Hvis Kommunen på tilsyn forlanger det, skal eventuelle afvigende værdier i gødningsregnskabet i forhold til standardværdier kunne dokumenteres ved fx effektivitets-/produktionskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner, og afregninger fra slagteri, mejeri eller lignende.
- Til dokumentation for, at vilkår vedr. sædskitter er overholdt skal opbevares: gødningsregnskaber og ansøgninger om støtte efter enkeltbetalingsordningen m.v..
- Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrapere end vilkårene i denne miljøgodkendelse.

¹ De angivne DE er opgivet i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen nr. 1695 af 19.12.2009 med efterfølgende ændringer.

² Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – i resten af teksten blot kaldet "husdyrgodkendelsesloven" samt Lov om miljøbeskyttelse jf. lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006.

1.2. Offentlighed

Orientering om udkast til miljøgodkendelse blev den 13. august 2012 udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor en beregnet konsekvenszone, samt skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 3 uger.

Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

1.3. Klagevejledning m.v.

Ansøger selv kan påklage kommunens afgørelse – dvs. denne miljøgodkendelse - indtil 4 uger efter offentliggørelsen. Det samme kan enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen samt en række foreninger og organisationer m.v.

En klage skal være skriftlig og skal være modtaget i Hjørring Kommune senest den 19. oktober 2012 inden kontortids ophør. En klage indsendes via e-mail: teamerhverv@hjoerring.dk eller til adressen: Hjørring Kommune, Teknik og Miljø, Jørgen Fibigersgade 20, 9850 Hirtshals. Eventuelle klager vil blive videresendt af Hjørring Kommune til Natur- og Miljøklagenævnet.

Natur- og Miljøklagenævnet opkræver gebyr for behandling af en klage. Nærmere oplysninger om gebyrreglerne kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Natur- og Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. En retssag skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

1.4. Gyldighed

Vilkår:

- 1.4.1. Tillægget bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden for 3 år fra denne afgørelse er meddelt. Hvis dyreholdet ikke er fuldt udvidet inden fristens udløb, bortfalder den del af tillægget, der ikke er udnyttet.

1.5. Meddelelsespligt

Udskiftning af arealerne omfattet af denne godkendelse skal altid forud anmeldes til kommunen. Dette skal ske senest den 1. august forud for det kommende dyrkningsår³.

Anmeldelsen vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare³.

1.6. Revurdering af tillægget

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering³. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år.

1.7. Tillæggets indhold og vurderinger

I de følgende kapitler gives en detaljeret beskrivelse af den ansøgte produktion og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen.

³ jf. Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Hvis kommunen har fastsat vilkår, vil de være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller afsnit, de vedrører. Det vil ofte være sådan, at ansøger skal kunne dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er samlet og gengivet i vilkårene på side 3.

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT - bedst tilgængelig teknologi.

BAT er berørt i flere af de følgende afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation til EUdirektivets krav herom.

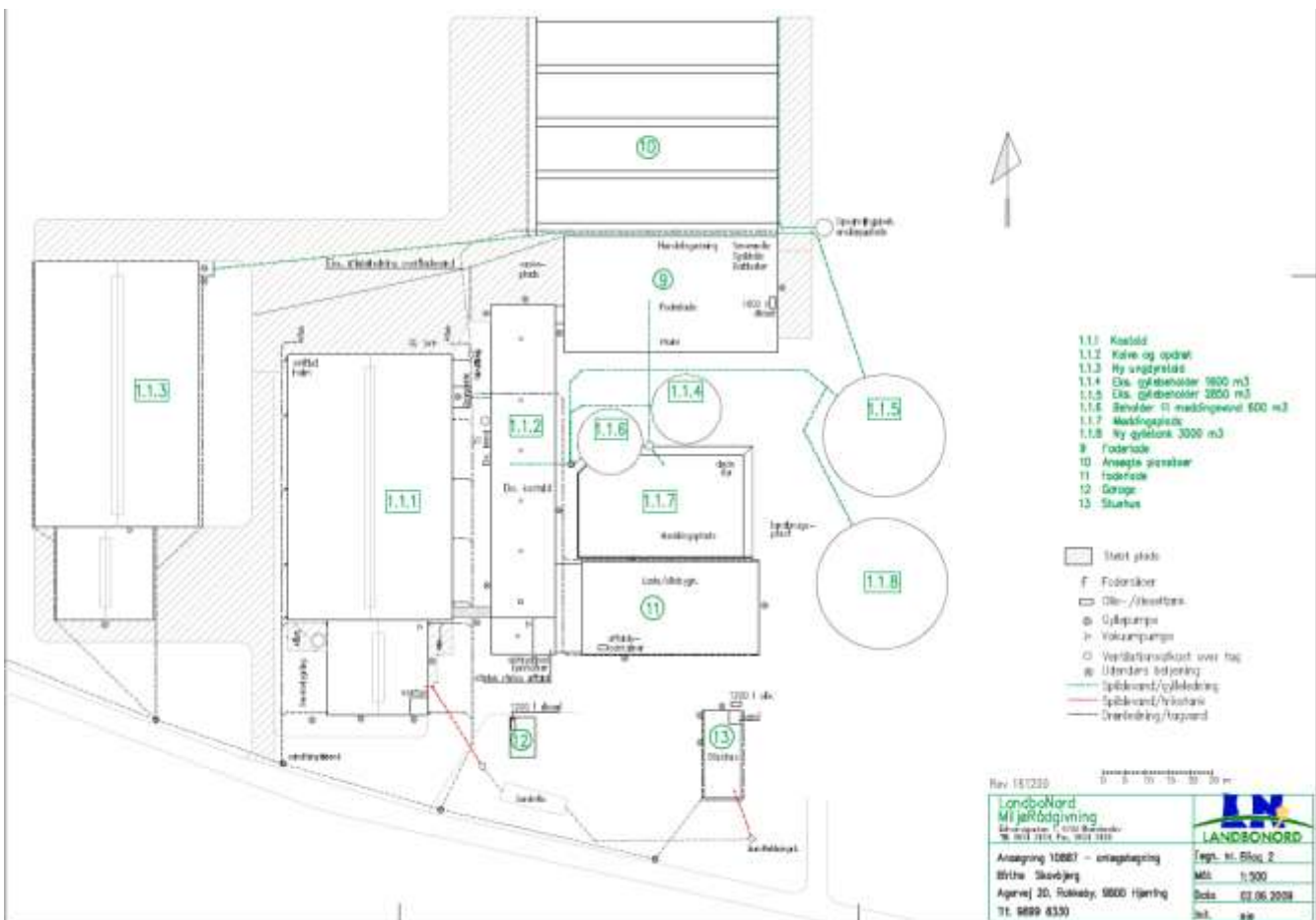
Der skal redegøres for følgende 6 områder: staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management.

Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT notat (BREF-dokument) inden for kvægdrift, er det Hjørring kommunes opfattelse, at mange af BAT-elementerne fra BREF for svin og fjerkræ er generelle og derfor kan overføres til kvægbrug.

2. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

2.1. Nye og eksisterende anlæg på ejendommen

Der skal ikke opføres nye bygninger eller anlæg. Den ansøgte udvidelse finder sted i de eksisterende stalde.

Anlægstegeting

3. HUSDYRHOLDET OG PRODUKTIONSFORHOLD

3.1. Husdyrholdet og staldanlæg

Vilkår:

3.1.1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor (dette vilkår erstatter vilkår 3.1.1 i miljøgodkendelsen af 28. december 2009):

Dyrehold og staldtype	Vægt-/alders-grænser/ Mælkeydelse	Antal årstyr	DE	Antal mdr. på græs pr år
Årskøer, tung race. Sengestald m. spalter (Linespil)	9700 kg/år	230	315,88	
Årskøer, tung race. Bindestald med grebning	9700 kg/år	30	41,20	
Årskøer, tung race. Dybstrøelse (hele arealet)	9700 kg/år	10	13,73	
Årsopdræt, tung race. Dybstrøelse, hele arealet	0 – 6 mdr	78	21,08	
Årsopdræt, mdr. kælvning. Bindestald med grebning	6 mdr – kælvning	15	7,50	6
Årsopdræt, mdr. kælvning. Sengestald m. spalter (Linespil)	6 mdr - kælvning	253	126,50	6
Tyrekælv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	0 – 6 mdr	175	20,59	
Ungtyr, tung race (6 mdr. - slagtning), Spaltegulvbokse	6 mdr - slagtning	175	55,68	
Dyreenheder i alt			602,16	

Almindelige sæsonudsving i husdyrproduktionen samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres. Tilpasninger, f.eks. som følge af ændrede vægtgrænser indenfor samme dyregruppe, accepteres også, så længe det samlede antal DE ikke overskrides.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Det skal bemærkes, at alle eksisterende staldafsnit indgår i projektet og dermed i den nedenstående vurdering. Kommunen vurderer dermed, at der samlet set, for både de eksisterende og nye staldafsnit, ikke er behov for at stille vilkår om yderligere BAT- tiltag frem til næste revurdering. I vurderingen er indgået hensyn til de eksisterende staldes alder og staldsystemer samt en afvejning af forholdet mellem miljøeffekt og omkostninger.

Som udgangspunkt finder kommunen, at BAT-niveau for ammoniakfordampning skal svare til en beregning foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT).

Kommunen har beregnet BAT-niveau for produktionen således:

230 malkekøer i eksisterende stalde	7,31 x 230	1681,30	kg N/år
10 malkekøer på dybstrøelse		100,75	kg N/år
30 malkekøer i eksisterende bindestald		305,93	kg N/år
78 kviekalve på dybstrøelse		147,26	kg N/år
15 kvier i bindestald		33,97	kg N/år
253 kvier sengestald med spalter	3,99 x 253	1009,47	kg N/år
175 tyrekalve på dybstrøelse		143,89	kg N/år
175 tyre på spaltegulve		718,32	kg N/år
Den samlede emission fra anlæg må max være		4140,89	kg N/år

Ifølge den indsendte ansøgning er der en emission fra produktionen på 4108,62 kg N/år. BAT kravet i forhold til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) er dermed overholdt.

4. GØDNINGSPRODUKTION OG –HÅNDTERING

4.1. Gødningstyper og mængder

Den producerede husdyrgødning på ejendommen er alene kvæggylle. Der produceres i alt på ejendommen 10.375 tons pr. år svarende til 602 DE.

Nedenfor ses en oversigt over den samlede produktion, tilførsel og afsætning af DE på ejendommen.

I de følgende afsnit redegøres nærmere for de enkelte gødningstyper og deres håndtering.

Gødningstype	DE
Kvæggylle	434,81
Dybstrøelse	55,40
Fast gødning	23,29
Ajle	21,65
Afsat ved afgræsning	67,00
Afsat (gylleaftale)	-8,80
I alt (til udspreddning på ejede og forpagtede arealer)	593,35

I følge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende gødning er 10.375 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand, vand fra ensilageplads og drikkevands-spild fra staldene samt direkte nedbør til beholderne.

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 8.000 m³, hvilket svarer til 9,25 måneders opbevaring. Der findes 4 gyllebeholdere på ejendommen.

Opbevaringsanlæg	Beholder Nr.	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning
Bloksten gyllebeholder	1.1.6	1985	600	Flydelag
Muleby gyllebeholder	1.1.4	1991	1.600	Flydelag
Gyllebeholder	1.1.5	ukendt	2.800	Flydelag
Gyllebeholder	1.1.8	2012	3.000	Flydelag
I alt			8.000	

Gyllebeholdernes placering fremkort af oversigtstegningen i afsnit 4.1.

Indhold af fosfor i husdyrgødningen

For husdyrbrug med konventionel produktion af malkekvæg, skriver Miljøstyrelsen bl.a. i vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) om fosfor:

Ved udbringning af husdyrgødning svarende til harmonikravet for kvælstof vil fosfortilførslen til udbringningsarealerne for flere husdyrtyper overstige afgrødernes behov, som ligger på 20-25 kg P/ha. Ved en fortsat ophobning af fosfor i landbrugsjorden er der risiko for, at fosforbidraget fra landbrugsjorden til vandmiljøet kan øges.

De teknikker og teknologier, der er rettet mod at reducere tilførslen af fosfor til udbringningsarealerne omfatter enten fodringsteknikker, der mindsker husdyrgødningens indhold af fosfor, eller separeringsteknikker, der medfører, at den mest fosforholdige del af husdyrgødningen kan afsættes til udbringning på andre arealer eller til forbrænding eller afgangning i biogasanlæg.

For så vidt angår optimering af fosforudnyttelsen ved fodring af malkekvæg, vil mange fodermidler i praksis have et fosforindhold, som overstiger koens fysiologiske behov uden brug af mineralsk fosfor. Fodermidlernes naturligt høje indhold af fosfor vil derfor i mange tilfælde begrænse muligheden for at optimere fosfortildelingen i praksis. Adgang til foderanalyser for fosfor kunne i praksis give mulighed for at planlægge tildelingen af fosfor mere præcist, men manglende viden om fordøjeligheden af foderets fosforindhold betyder, at der fortsat skal være en sikkerhedsmargen i fodringsnormerne og fodringsplanlægningen, som tager hensyn hertil.

Hjørring Kommune er enige med Miljøstyrelsen, som i vejledningen vurderer, at der på nuværende tidspunkt ikke findes tilgængelige teknikker eller teknologier, der kan anvendes til at fastlægge emissionsgrænseværdier for fosforudledningen fra malkekvægsbesætninger.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers foranstaltninger vedr. opbevaring og behandling af husdyrgødning med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til BAT. I forhold til indhold af fosfor i husdyrgødningen vurderes ligeledes, at projektet lever op krav om BAT.

5. GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

5.1. Lugt

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra stalene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Områdetype	Lovens krav: minimum afstand (m) - Geneafstanden	Aktuelle Afstande (m)
Byzone / Sommerhusområde	380	1886
Samlet bebyggelse	251	787
Enkelt bolig	101	166

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning. Alle stalde indgår i beregningen.

Som det ses af tabellen ovenfor, overholder den ansøgte produktion lovens minimumkrav til lugtgeneafstande til de forskellige typer af beboelser i området.

Da gylleopbevaring primært foregår i ejendommens gylletanke, forventer kommunen kun lugtbi- drag fra ejendommens gylletanke ved omrøring og udkørsel samt ved transport af gylle til opbevaring på anden ejendom.

Kommunen forventer ikke væsentlige lugtgener fra produktionens foderanlæg. Lugt fra stalde vil dog altid i en vis udstrækning afhænge af landmandens indsats vedr. rengøring og staldhygiejne.

DDO © © COWI gælder for ortofoto fra COWI dvs. f.eks. 2006, 2008, 2010

6. BEDRIFTENS PÅVIRKNINGER AF NATUR OG MILJØ

6.1. Ammoniakfordampning og naturområder

Beregninger af bedriftens fordampning af ammoniak er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Beregningerne bygger på det ansøgte projekt og de vilkår, der fremgår af de foregående afsnit.

Ifølge husdyrmiljøloven er det et krav, at der skal ske en reduktion af ammoniakfordampningen for de stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde – i forhold til et fastlagt referencestaldsystem. Beregningerne viser, at dette krav er opfyldt.

Kommunens vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg. Kommunens vurdering af påvirkningen med ammoniak skal tage udgangspunkt i driften fra før husdyrbruget udvidede første gang efter 1. januar 2007. I 2009 blev der givet godkendelse til udvidelse af husdyrbruget, vurderingen af påvirkningen med ammoniak tager således udgangspunkt i nudriften fra før udvidelsen i 2009⁴.

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 3850 kg N/år i nudrift og 4109 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 259 kg N/år.

I nærheden af ejendommen er der ingen Natura 2000 områder, men overdrev beskyttet efter § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og flere mindre overdrev, moser, kultur- og naturenge, søer og vandløb beskyttede efter § 3 i naturbeskyttelsesloven.

Den forøgede belastning af ammoniak fra stald og lager i 2 udvalgte naturpunkter (Fig. 1) er beregnet til 0,0 kg N/ha per år. Den samlede belastning af ammoniak fra stald og lager i nærmeste § 7 område er beregnet til 0,2 kg N/ha per år.

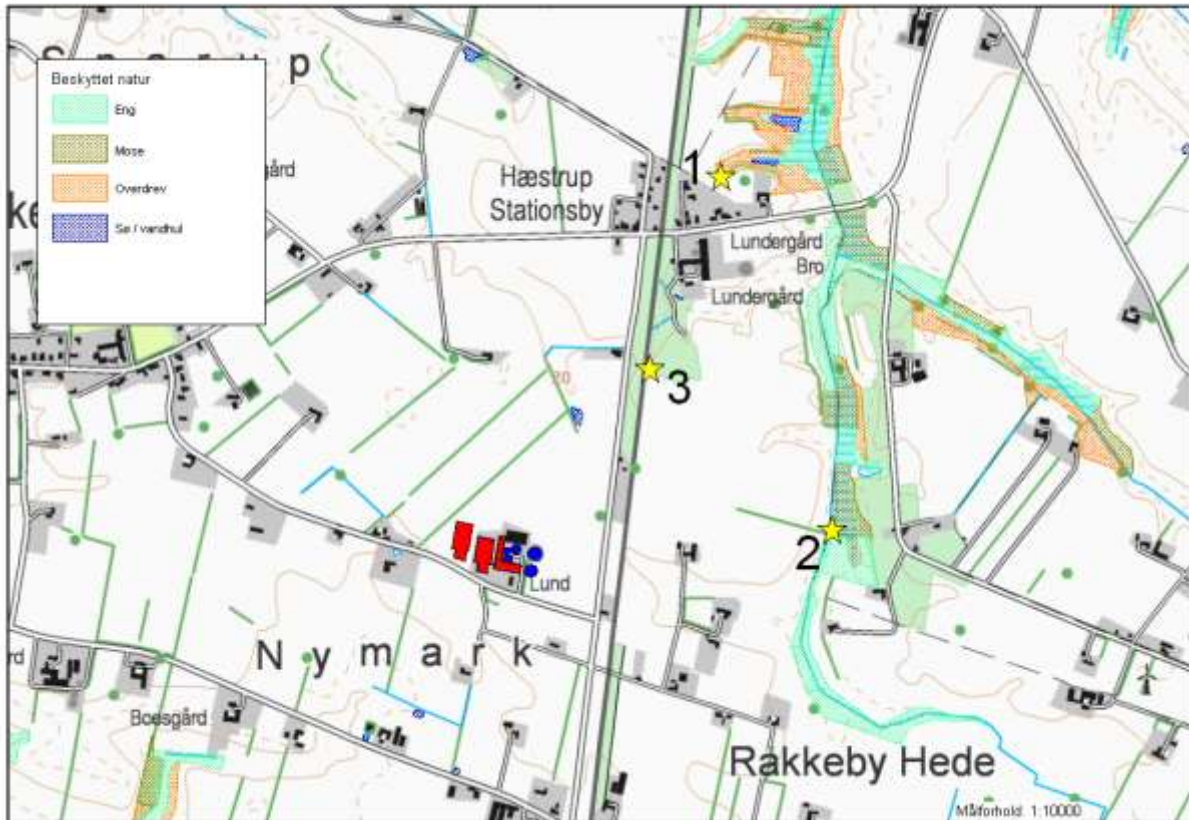
Kommunen vurderer, at udvidelsen:

- vil have en neutral effekt på Natura 2000 områder

⁴ Jf. § 26 i Husdyrgodkendelsesloven

- vil have en neutral effekt på arter beskyttede efter EF-habitatsdirektivet bilag IV
- ikke vil påvirke naturarealer beskyttede efter husdyrgodkendelseslovens § 7 og naturbeskyttelseslovens § 3.
- vil have en neutral effekt på beskyttet natur, som støder op til ejendommens udbringningsarealer

Kommunen vurderer samlet, at den projekterede udvidelse kan gennemføres uden negative konsekvenser for den omgivende natur.

Figur 1. Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-3 (gul stjerne).

Kommunens detaljerede vurdering af naturforholdene ses i Bilag 3.

6.2. Udbringningsarealer

Vilkår:

6.2.1. På bedriften må der kun anvendes et K12 sædskifte, der har et udvaskningsindeks på 80, jvf. Bilag 5 (Dette vilkår erstatter vilkår 7.2.1 i miljøgodkendelsen af 28. december 2009):

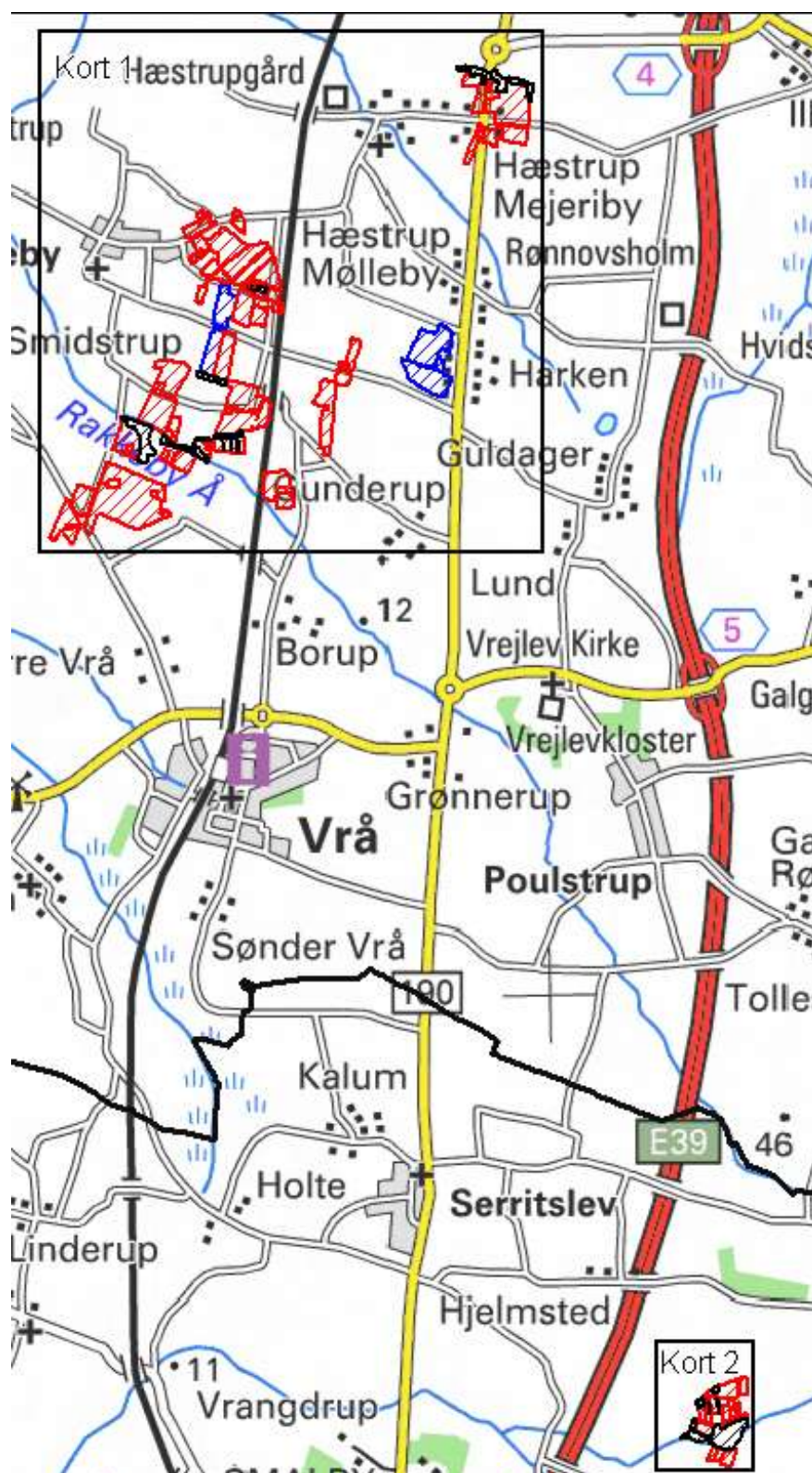
Til bedriften hører 250,91 ha ejede/forpagtede udbringningsarealer. Her af er de 95,14 ha nye arealer. Det er alene de nye arealer der er vurderet på.

De ejede/forpagtede arealerne modtager gylle med 2,3 DE/ha.

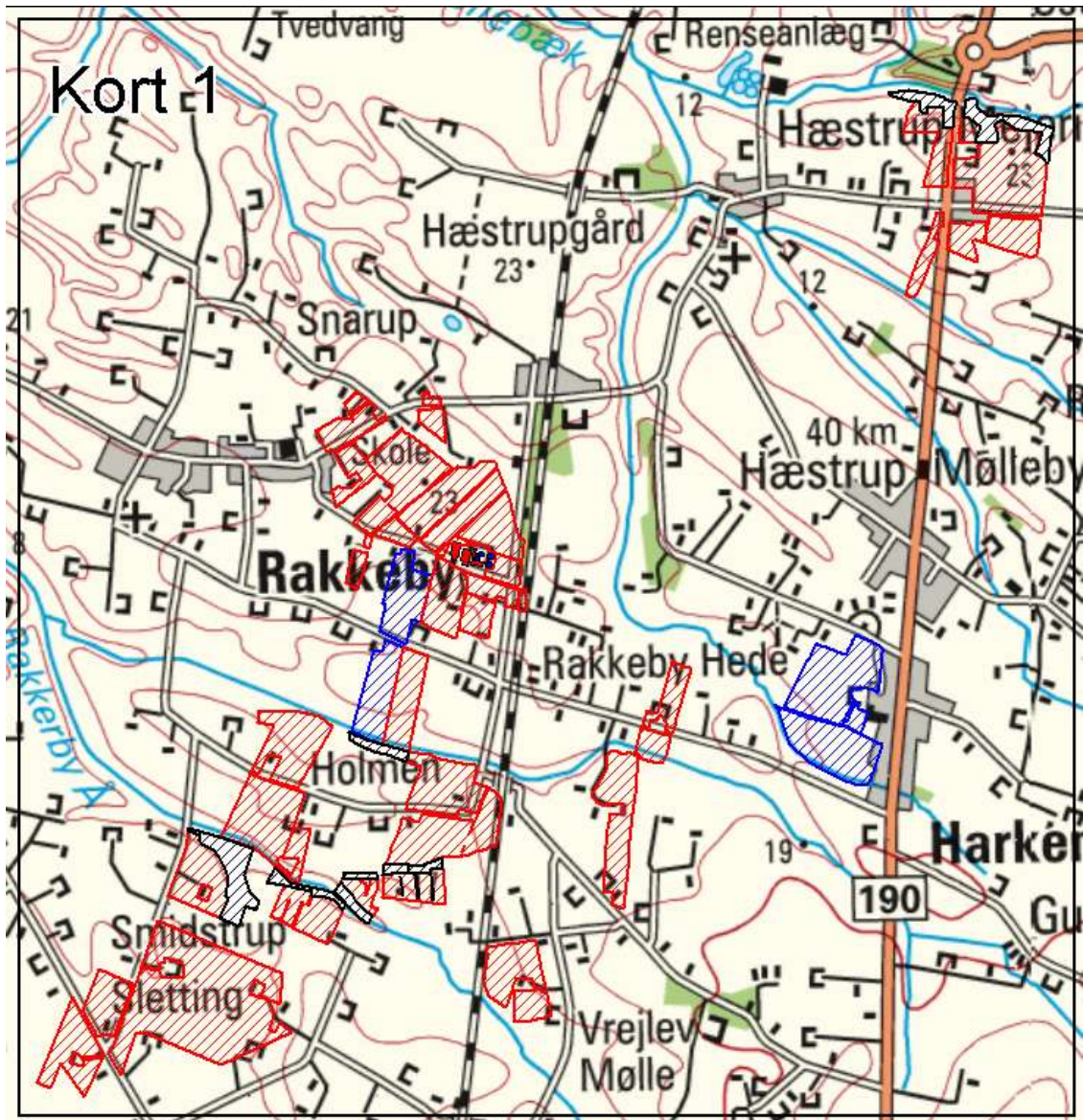
Der indgår 39,19 ha udspretningsarealer, der er aftalearealer med tredjemand. Disse arealer er alle godkendt i miljøgodkendelsen af d. 28. december 2009.

De mulige konsekvenser for de berørte følsomme områder er nærmere beskrevet og vurderet i de følgende afsnit.

De efterfølgende kort viser alle ejendommens udbringningsarealer og afgrænsningsarealer uden for udbringning.

Rød skravering er ejet og forpagtet arealer
 Blå skravering er gylleaftale
 Sort skravering er afgræsning uden for udbringsarealerne

Kommunens vurdering af BAT i forhold til udbringning af husdyrgødning

Miljøstyrelsen skriver i vejledning om emissionsgrænseværdier opråelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) om ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning.

De teknikker, der i marken kan reducere ammoniakfordampningen ved udbringning, er rettet mod at begrænse det tidsrum, i hvilket den mineralske del af kvælstofindholdet i gyllen er i kontakt med luften, eller sikrer, at den mineralske del forbliver på opløst form. Konkret omfatter det teknikker, der sørger for, at gyllen hurtigt kommer ned på eller i jorden, eller som giver gyllen en lavere pH-værdi (svovlsyrebehandling).

Hjørring Kommune er enige med Miljøstyrelsen som i vejledningen konkluderer, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, vedrørende udbringning af husdyrgødning er BAT for så vidt angår ammoniakfordampningen i marken.

Kommunen finder derfor at det ansøgte lever op til krav om BAT.

6.3. Fjord og hav

Alle de nye udbringningsarealer i den ansøgte bedrift afvander til Skagerrak. Hjørring Kommune har vurderet det aktuelle projekts mulige påvirkninger af de marine dele af habitatområderne H1 (Skagens Gren og Skagerrak), H203 (Knudegrund) og H202 (Lønstrup Rødgrund).

I udpegningsgrundlagene for de 2 sidstnævnte områder ses ikke at være kvælstof- eller fosforfølsomme arter i det marine vandmiljø. Derimod er det uklart, om der i udpegningsgrundlaget for den marine del af H1 findes næringsstoffølsomme elementer, da Naturstyrelsen ikke har beskrevet grundlaget for udpegningen.

Det fremgår dog af såvel basisanalysen for Skagens Gren som Miljøministeriets forslag til vandplan for Hovedopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak, at miljømålet er "god tilstand". Det fremgår også, at miljømålet ikke er opfyldt i området. Det er derfor kommunens vurdering, at enhver yderligere væsentlig tilførsel af næringsstoffer fra oplandet vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den samlede påvirkning af vandområdet øges, hvormed man bevæger sig i den forkerte retning i forhold til målsætningen.

Kommunen har foretaget en vurdering af projektet i overensstemmelse med habitatdirektivets retningslinjer og Miljøstyrelsens vejledning. Den nærmere vurdering ses i Bilag 4. Konklusionen er, at hverken påvirkningen fra det ansøgte projekt i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter vil medføre skadevirkning på det marine miljø i Skagerrak som følge af udledning af kvælstof og fosfor.

6.4. Grundvand

Ingen af de nye udbringningsarealerne er beliggende indenfor nitratfølsomme indvindingsoplande, det er således ikke nødvendigt at stille vilkår om begrænsning af kvælstofudvaskningen udover de generelle regler.

7. BILAG

Bilag 1. Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)

Bilag 3 – Energi- og ressourceforbrug	Ansøgningsnr. 33519	Dato 17.01.2012
Oplysninger om ejendommen Agervej 20, 9800 Hjørring		

A. Ventilation af driftsbygninger

Bygning nr.	Antal afkast	Afkast højde, m	Afkast højde, over tag	Overtryk/undertryk/ andet	Bemærkninger
1.1.2	7	7	0,7	Undertryk	
Bemærkninger: øvrige produktionsbygningerne er med naturlig ventilation					

B. Spildevand

Spildevandstype	Årlig mængde, ca. m ³		Opsamling / bortskaffelse	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Sanitært spildevand (drift)	100	100	Trix-tank	Trix-tank
Vaskeplads	150	150	Gyllebeholder	Gyllebeholder
Tagvand fra stalde	6345	6345	Dræn	Dræn
Malkestald/mælkerum	1000	1200	Gyllebeh.	Gyllebeh.
Ensilagepladser	1625	1625	Gyllebeh.	Gyllebeh.

C. Forbrug af råvarer, energi og vand

Ressource	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (tanktype, bygning, indretning)
Diesellole til traktorer m.v.	12.000l	12.000l	1800l tank (byg.9)
Fyringsolie	3500l	3500l	1200 l tank v. stuehus (byg. 12)
Smøreolie	100l	100l	Tromle (byg. 9)
Kunstgødning	43t	0	Sække (byg. 9)
Indkøbt foder	850t	1100t	Byg.9 og 11
Pesticider	Maskinstation indkøber og udfører alt sprøjtearbejde		
Kemikalier			
Elforbrug til lys, opvarmning m.v.	140.000kwh	180.000kwh	
Drikkevand og vasevand (drift)	10.000	13.000	
Andet			
Bemærkninger:			

D. Transport til og fra ejendommen

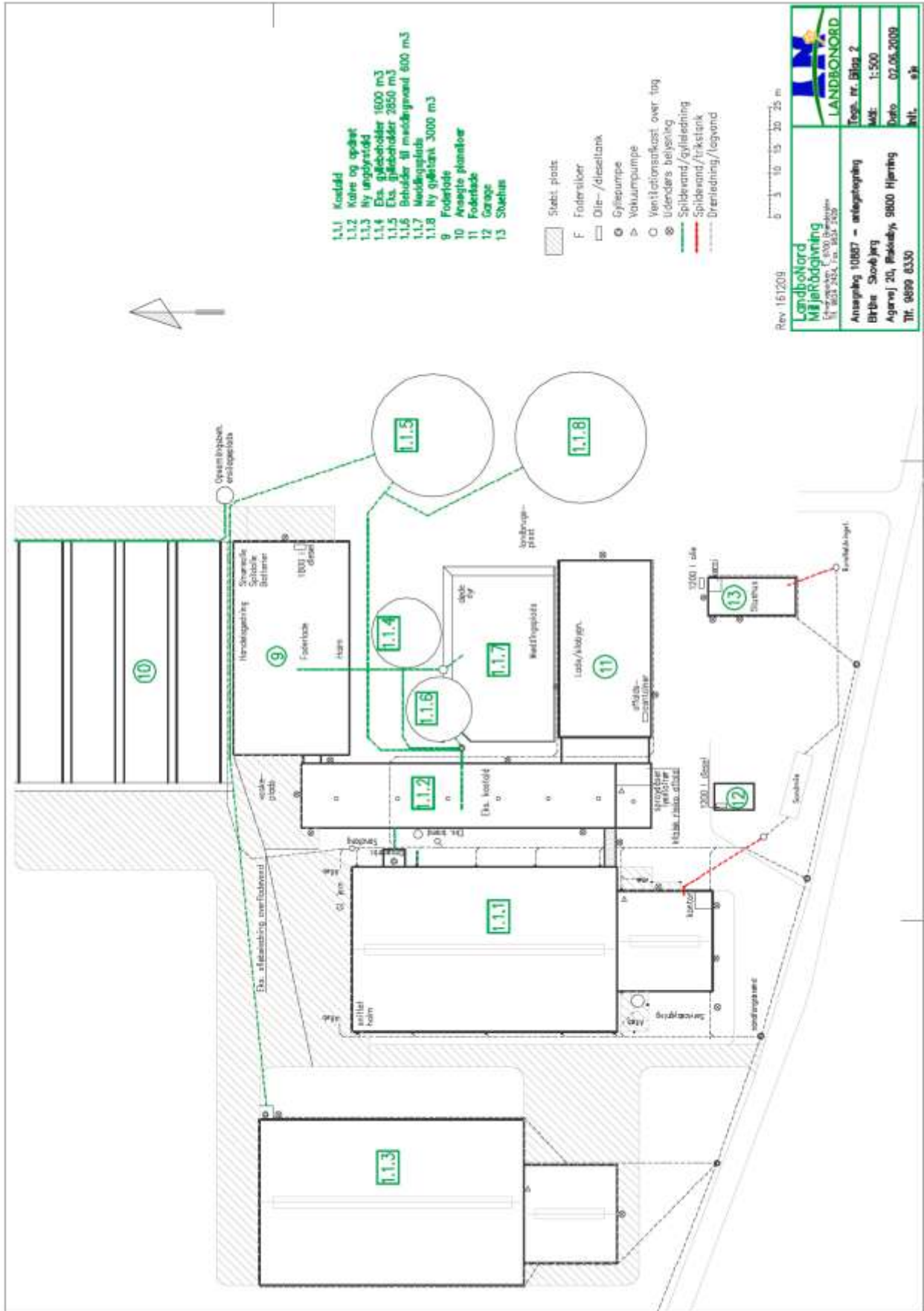
	Antal/mængde pr. år		Kapacitet pr. transport		Antal transporter pr. år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Levende dyr						
-Tyrekalve til slagteri	138 Stk	175 Stk	25 Stk	25 Stk	6 Stk	8 Stk
-Kvier/køer til slagteri	100 Stk	130 Stk	10 Stk	10 Stk	10 Stk	12 Stk
Døde dyr	20	20	1	1	20	20
Indkøbt foder	850	1100	18/30t	18/30t	24	30
Gylle	6.500m ³	10.375m ³	22	22	295	470

Dybstrøelse	200m ³	200m ³	22	22	10	10
Halm fra mark	800 big.	950 big.	12	12	68	80
Dieselolie	12.000l	12.000l	1800l	1800l	7	7
Fyringsolie	3500l	3500l	1200l	1200l	3	3
Andet						
Bemærkninger: Der er indregnet 3.100 l rengøringsvand og drikkevandsspild pr. ko i gyllemængden						

E. Affald		
	Opbevaring	Bortskaffelse
Dagrenovation	Container i byg. 1	Kommunal ordning
Døde dyr	Møddingsplads (1.1.7)	DAKA
Landbrugsplast	Ved møddingsplads	Kommunal ordning
Papir/nylonsække	Samles i byg. 9	Kommunal ordning
Klinisk risikoaffald	Kanylebox i byg. 1.1.2	Kommunal ordning
Spildolie	Tromle i byg. 9	Kommunal ordning/værksted
Oliefiltre	Beholder i byg. 9	Kommunal ordning/værksted
Akkumulatorer	Gulv i byg. 9	Kommunal ordning/værksted
Dæk	Dækmontør tager brugte dæk med retur	
Jern/metal	Ude bag byg. 1.1.1	Produkthandler
Spraydåser	Beholder i byg. 1.1.2	Kommunal ordning
Lysstofrør	Beholder i byg. 1.1.2	Kommunal ordning
Andet		
Bemærkninger:		

F. Støjklider			
Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Ventilation	Døgndrift	Renholdes og vedligeholdes	Inde i bygning
Koldluft korntørring	I høst	Inde i bygning	Inde i bygning 11
Malkeanlæg	Kl. 5 – 8 og kl. 16 n- 18 dagligt	I malkestald byg. 1.1.1	Inde i bygning
Kompressor	Efter behov		
Gyllepumper	1 gang ugen		Nede i brønd
Daglig brug af traktor	Efter behov		
Transport af levende dyr	Dagtimer		
Bemærkninger:			

Bilag 2. Anlægstegning med nr. på bygningsafsnit og lagre

Bilag 3. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder

Retsgrundlag

Hjørring Kommune har vurderet, om der i forbindelse med udvidelsen er behov for beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning⁵. Kommunen har konkret vurderet, om der er naturområder, der efter Kommunens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesloven⁶. Endvidere har Kommunen vurderet om det ansøgte projekt i sig selv eller tilsammen med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-områder og/eller yngle- eller rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter væsentligt⁷. Herved har Kommunen sikret sig, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelige med hensynet til omgivelserne⁸.

Kommunens vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg. Kommunens vurdering af påvirkningen med ammoniak skal tage udgangspunkt i driften fra før husdyrbruget udvidede første gang efter 1. januar 2007. I 2009 blev der givet godkendelse til udvidelse af husdyrbruget, vurderingen af påvirkningen med ammoniak tager således udgangspunkt i nudriften fra før udvidelsen i 2009⁹.

Beskyttet natur efter naturbeskyttelsesloven, husdyrgodkendelsesloven og habitatdirektivet

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod ændringer i tilstanden. Beskyttelsen gælder for alle de beskyttede naturtyper bortset fra søer og vandløb, hvis de har en minimumsstørrelse på 2.500 m² i sammenhængende areal. Beskyttelsen gælder for søer på 100 m² eller derover. De beskyttede vandløb er udpeget af de tidligere amtsråd og godkendt af miljøministeren.

Arealer, der er mindre end 2.500 m², er omfattet af beskyttelsen, hvis de indgår en mosaik af naturtyper med et samlet areal på 2.500 m² og for moser også hvis de ligger i tilknytning til søer eller vandløb.

Husdyrgodkendelseslovens § 7 fastsætter en beskyttelse af en række konkrete ammoniakfølsomme naturtyper. Inden for de internationalt beskyttede Natura 2000-områder (kategori 1-natur) kan der således maksimalt tillades en total ammoniakbelastning på 0,2 – 0,7 kg N/ha/år, afhængig af antallet og størrelsen af øvrige husdyrbrug i nærområdet. Samme lov fastsætter også beskyttelsen mod ammoniak på udvalgte naturtyper uden for de internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om højmoser, lobeliesøer, heder over 10 ha samt overdrev over 2,5 ha (kategori 2-natur), der er beskyttet mod en total ammoniakbelastning på mere end 1 kg N/ha per år, fra et givent husdyrbrug¹⁰.

Beskyttelsesniveauet på øvrige heder, moser og overdrev beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove (kategori 3-natur) beror på en konkret vurdering af, om der er tale om et naturområde af særlig regional eller lokal interesse.¹¹

Denne vurdering beror først og fremmest på en vurdering af områdets naturkvalitet på en skala fra I – V (høj, god, moderat, ringe og dårlig). Naturkvaliteten vurderes dels efter områdets struktur, dvs. vegetationssammensætning, drift af arealet herunder evt. afgræsning samt naturtype-

⁵ Jf. § 23 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

⁶ Jf. § 29 i Husdyrgodkendelsesloven

⁷ Jf. §§ 7, 8 og 11 i Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

⁸ Jf. § 19 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

⁹ Jf. § 26 i Husdyrgodkendelsesloven

¹⁰ Jf. Bilag 3, A, Nr. 2 i Bekendtgørelse nr. 291 af 6. april 2011 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

¹¹ Jf. Bilag 3, A, Nr. 3 i Bekendtgørelse nr. 291 af 6. april 2011 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

karakteristiske strukturer. Desuden vurderes kvaliteten i forhold til diversiteten og artssammensætning på arealet, samt arternes følsomhed overfor ammoniak. Registrerede plantearter kategoriseres i denne sammenhæng som hhv. særligt værdifulde, positive, typiske, problematiske eller øvrige på baggrund af en artsliste udarbejdet af DMU. Endelig vurderes arealets værdi som levested for fredede eller rødlistede arter af planter og dyr og som yngle- og rasteområde for arter beskyttede efter habitatdirektivet (Bilag IV-arter).

Herudover inddrages en række øvrige forhold i vurderingen af krav til den maksimale ammoniakbelastning. Det gælder områdets:

- Status i kommuneplanen, herunder om det er omfattet af en udpegning som værdifuldt naturområde, økologisk forbindelse, rekreativt område eller værdifuldt kulturmiljø
- Status i forhold til fredninger, handleplaner for naturpleje eller anden planlagt naturindsats

Endelig inddrages hensynet til områdets ammoniakfølsomhed i forhold til den ammoniaktilførsel arealet modtager fra andre kilder. Det vil dels sige den generelle baggrundsbelastning i området, men også tilførslen fra konkrete lokale kilder, såsom husdyrbruget nuværende produktion, samt udbringning af gødning på nærliggende arealer.

Påvirkning af natur

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 3850 kg N/år i nudrift og 4109 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 259 kg N/år. Ammoniakfordampning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning indgår ikke i beregningerne.

Natura 2000 (Kategori 1- natur)

Screening

Der ligger ingen Natura 2000 områder indenfor ejendommen. Nærmeste Natura 2000 område er Rubjerg Knude og Lønstrup Klint (EF-habitatområde 7), der ligger mere end 10 km nordvest for driftsbygningerne.

Udbringningsarealerne er alle placeret inden for en radius på 3,5 km. fra ejendommen og således heller ikke i nærheden af Natura 2000 områder.

Da ejendommen ikke omfatter arealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderer Kommunen, at ammoniakfordampning igennem luftbåren ammoniak umiddelbart er den eneste potentielle påvirkning af terrestriske naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for det nævnte Natura 2000 område.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakbelastning med afstand fra kilden, er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakbelastning.

Konsekvensvurdering & Konklusion

Kommunen konkluderer på ovenstående baggrund, at det ikke er nødvendigt at foretage en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-områder.

Kategori 2- natur

I nærheden af ejendommen er der registreret overdrev efter § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Fig. 1).

Naturpunkt 1:

Omkring 1000 meter nordvest for husdyrbruget ligger et beskyttet overdrev på 3,6 ha, som dermed er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7.

Overdrevet indgår i et større lysåbent naturområde, hvor også indgår § 3 enge, vandhuller og moser. Mod vest omgives området af et nyt skovrejsningsprojekt, mens det mod nord og øst

støder op til dyrkede marker. Terrænet er kuperet og består primært af en række slugter, som munder ud i ådalen omkring et vandløb med udløb i Hæstrup Møllebæk. Området har næppe været opdyrket, men har historisk været anvendt til afgræsning, hvilket også er tilfældet i dag.

På overdrevet er registreret 52 forskellige plantearter, heraf 14 positive overdrevsarter, blandt andet Krybende pil og Smalbladet høgeurt, som begge er indikatorarter for god naturtilstand (Tabel II).

Naturpunktet vurderes på ovenstående baggrund at have en god naturtilstand. Baggrundsbelastningen i området er 12,6 kg N/ha per år.

Da området er kategori 2- natur må totalbelastningen med ammoniak fra stald og lager på arealet ikke overskride 1,0 kg N/ha per år.

Udvidelsen giver ikke anledning til merbelastning med ammoniak til området. Totalbelastningen til området er beregnet til 0,2 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I), hvilket ikke overskrider den tilladte totalbelastning på 1,0 kg N/ha per år for § 7 området.

Kategori 3- natur

I nærheden af husdyrbruget er registreret flere overdrev og moser (inkl. naturenge/rigkær) beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3, samt en mindre skov (Fig. 1).

Naturpunkt 2:

Omkring 700 meter øst for husdyrbruget ligger et større, sammenhængede naturområde der er omfattet af naturbeskyttelsesloven § 3. Naturområdet ligger i en ådal omkring et vandløb med tilløb til Hæstrup Møllebæk, og består af en mosaik af enge, moser og overdrev.

Kommunen har ikke kendskab til naturkvaliteten i området eller forekomst af sjældne eller særligt beskyttede arter. Området er ikke udpeget med særlige interesser i Kommuneplan 2009 og der er ikke fredninger eller kendskab til naturplejeaktiviteter i området.

Udvidelsen medfører ikke yderligere ammoniakbelastning fra husdyrbruget til området. Ved udvidelsen i 2009 er der beregnet en merbelastning på 0,1 kg N/ha per år til området (Tabel I).

Naturpunkt 3:

Skov, som ifølge historiske kort, topografi og gamle luftfotos, er vokset frem på et tidligere naturareal. Skoven vurderes derfor at kunne være ammoniakfølsom jf. husdyrgodkendelseslovens kriterier herfor¹².

Skoven er på ca. 2,5 ha. og ligger cirka 500 meter nordøst for husdyrbruget. På historiske målebordsplade kort fra sidste halvdel af 1800-tallet fremstår området som delvist åben nåleskov, mens det på senere kort fremstår med signatur af både løv- og nåleskov. I dag er skoven overvejende løvskov. Skoven er ikke underlagt fredskovspligt. Topografien er kuperet i størstedelen af skoven og varierer ca. 3-4 meter.

Kommunen har ikke kendskab til naturkvaliteten i området eller forekomst af sjældne eller særligt beskyttede arter. Området er ikke udpeget med særlige interesser i Kommuneplan 2009 og der er ikke fredninger eller kendskab til naturplejeaktiviteter i området.

Udvidelsen medfører ikke yderligere ammoniakbelastning fra husdyrbruget til området. Ved udvidelsen i 2009 er merbelastningen ikke beregnet, men vurderes at være af underordnet betydning, da totalbelastningen til skoven i dag er beregnet til 0,9 kg N/ha per år (Tabel I). Ammoniakbelastningen til skoven er således under alle omstændigheder under 1,0 kg N/ha per år, og vil derfor ikke give anledning til tilstandsændringer i skovens naturværdier.

Kommunen vurderer samlet, at ammoniakbelastningen fra stald og lager har en neutral effekt for de berørte arealer (naturpunkt 1-3) (Tabel I).

Påvirkning af yngle- og rasteområder for bilag IV arter

Yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV, er beskyttet mod beskadigelse og ødelæggelse.

¹² Jf. Bekendtgørelse nr. 291 af 6. april 2011 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, bilag 3, A, nr. 3.

Screening

Hjørring Kommune har ikke kendskab til arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV i nærheden af husdyrbruget eller udbringningsarealerne, men følgende arter omfattet af bilag IV kan have yngle- eller rasteområder på arealer i nærheden. Det vurderes på baggrund af DMU's "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV", naturdata.dk samt kommunens kendskab til området at gælde følgende arter:

Vandflagermus *Myotis daubentonii* og dværgflagermus *Pipistrellus pygmaeus*, samt Odder *Lutra lutra*, findes udbredte i det meste af kommunen. Arterne vurderes dog ikke at blive negativt påvirket af øget ammoniakbelastning eller af andre forhold i forbindelse med udvidelse af husdyrbrug.

Spidssnudet frø *Rana arvalis*, Løgfrø *Pelobates fuscus* og Markfirben *Lacerta agilis*, findes alle i dele af Kommunen. Disse arter kan potentielt alle blive negativt påvirket af øget ammoniaktilførsel til deres yngle- og rasteområder. Eksempelvis kan dette medføre forringet vandkvalitet i ynglevandhuller for padder eller det kan skabe øget tilgroning af lysåbne naturtyper, hvilket bl.a. medfører et ændret mikroklima med lavere temperatur, samt forringelser i fødeudbuddet til skade for både padder og firben. Yngle- og rasteområder for disse arter i området vil normalt begrænse sig til områder beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste registrerede forekomst af kvælstoffølsomme bilag IV - arter ligger ca. 4 km fra husdyrbruget. Det er derfor ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning hertil.

Konsekvensvurdering & Konklusion

Kommunen konkluderer på ovenstående baggrund, at det ikke er nødvendigt at foretage en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på de nævnte bilag IV arter.

Øvrige bemærkninger

Vurderingen bygger på tolkning af luffoto, besigtigelse af arealer, beregning af ammoniakbelastning med de bedst tilgængelige modeller fra DMU samt viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

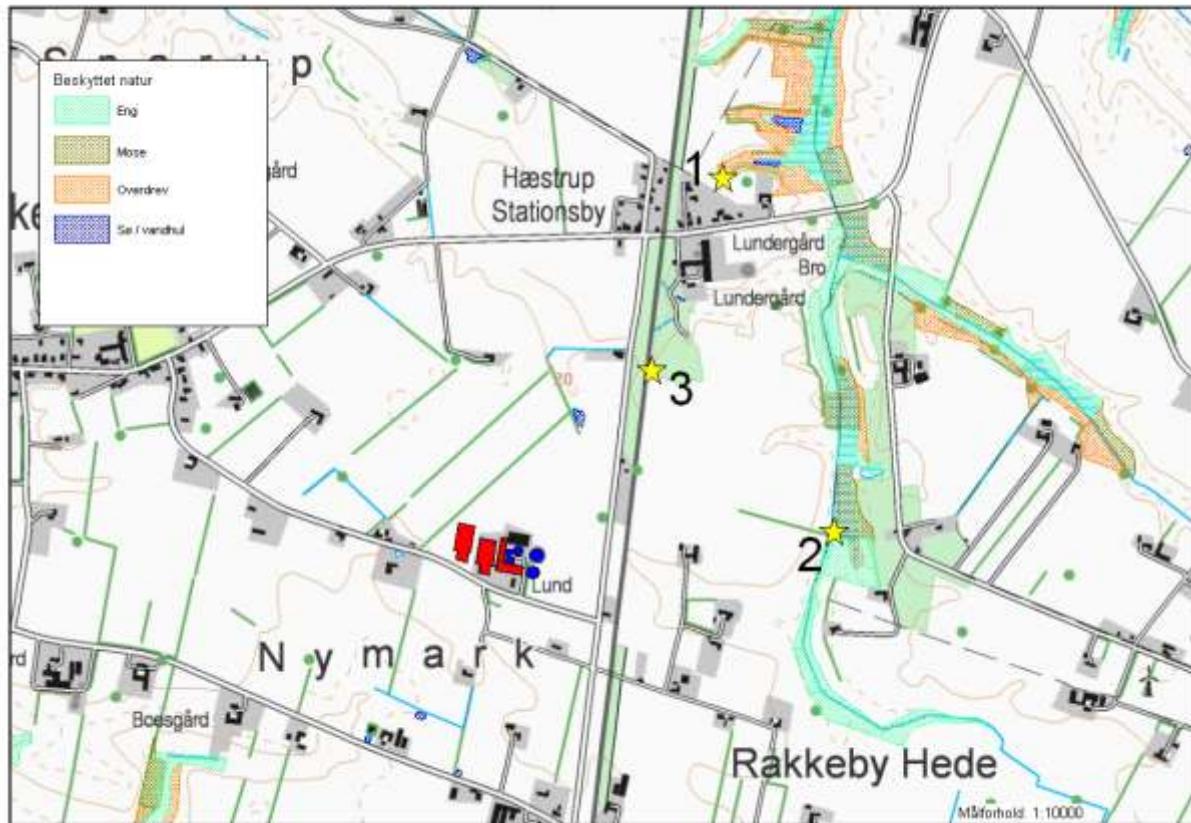
Table I. Beregnet ammoniakbelastning i udvalgte naturpunkter. Afstand til stald og lager er opgivet som interval for alle stalde- og lageranlæg.

Naturpunkt	1	2	3
Naturtype	Overdrev	Overdrev, Mose	Skov
Natur-kategori	2	3	3
Naturkvalitet*	God	-	-
Tålegrænse (kg N/ha per år)	10 - 20	10 - 20	10 - 20
Baggrundsbelastning (kg N/ha per år)	12,6	12,6	12,6
Merbelastning fra stald og lager fra aktuel udvidelse (kg N/ha per år)	0,0	0,0	0,0
Samlet merdeposition fra stald og lager siden 01.01.07 (kg N/ha per år)	0,0	0,1	-
Tilladt merdeposition (kg N/ha per år)	-	(1,0)	(1,0)
Totalbelastning fra stald og lager (kg N/ha per år)	0,2	0,4	0,9
Tilladt totalbelastning (kg N/ha per år)	1,0	-	-
Afstand fra stald- og lageranlæg til naturpunkt (m)	1015 - 1069	692 - 856	494 - 556
Besigtigede (dato)	11-07-2012	-	-
Planstatus	-	-	-

* Vurderingen er foretaget ud fra sommerbesigtigelse (på basis af registrering af strukturelle forhold og arter på arealet samt tolkning af luftfotos, topografi, tidligere besigtigelser, planstatus mv.)

Table II. Registrerede arter for overdrev. Indikatorarter for god naturtilstand er markeret med **fed**.

Naturpunkt	1
Positive arter (Moderat følsomme overfor negative påvirkninger)	Græsbladet fladstjerne, Mark-frytle, Vellugtende gulaks, Håret høgeurt, Smalbladet høgeurt , Liden klokke, Alm. kællingetand, Krybende pil , Hare-star, Muse-vikke, Alm. kamgræs, Alm. brunelle, Blåhat, Bugtet kløver,
Alm. typiske arter	Alm. syre, Tveskægget ærenpris, art af Mælkebøtte, Høst-borst, Engbrandbæger, Mose-bunke, Fløjlsgræs, Alm. hundegræs, Éngriflet hvidtjorn, Alm. hønsetarm, Ager-padderok, Bidende ranunkel, Plænekransemos, Alm. røllike, Alm. kongepen, Kantet perikon, Rød svingel, art af Mangeløv, Eng-gedeskæg, Grønblomstret bjørneklo, Eg, Alm. torskemund, Lancet-vejbred
Problemarter	Stor nælde, Kruset skræppe, Horse-tidsel, Tusindfryd, Hvid-kløver, Alm. kvik, Alm. rajgræs, Vild kørvel, Lav ranunkel, Ager-tidsel, Brombær, Hindbær, Gråpil
Øvrige arter	Alm. hylde, Øret pil

Figur 1. Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-3 (gul stjerne).

Udbringingsarealer i forhold til beskyttede naturarealer

Hjørring Kommune vurderer påvirkningen af naturområder, der skyldes udbringning af husdyrgødning på nærliggende marker, ifølge Miljøstyrelsens vejledning. Herunder anvendes i givet fald de mulige vilkår, som Miljøstyrelsen peger på. Miljøstyrelsens vejledning bygger i øvrigt på rapporten "BUFFERZONER omkring særlig sårbar natur som beskyttelse mod lokalt nedfald af luftbåren kvælstof fra danske landbrugsejendomme" (herefter bufferzonerapporten).

Natura 2000

Nærmeste Natura 2000 område er Rubjerg Knude og Lønstrup Klint (EF-habitatområde 7) der ligger omkring 10 km nordvest for udbringingsarealerne. Der vil derfor ikke være en målbar ammoniakbelastning fra udbringingsarealerne i kanten af habitatområdet.

Øvrig beskyttet natur

Der ligger flere ammoniakfølsomme områder beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven tæt op ad udbringingsarealerne. Det er kommunens vurdering at der ikke sker en intensivering i udbringningspraksis på arealerne, og at ammoniakdeposition til naturområderne fra udbringning derfor ikke forøges fra nudrift til ansøgt drift. En eventuel forøgelse vil under alle omstændigheder være mindre end 1 kg N/ha per år¹³, der iflg. Miljøstyrelsens vejledning ikke medfører tilstandsændringer.

¹³ Jf. Bufferzonerapporten, Miljøministeriet 2004

Stærkt skrånende arealer

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen¹⁴ må flydende husdyrgødning ikke udbringes på arealer, der skråner mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 meter fra vandløbets, søens eller fjordens øverste kant.

Ifølge naturbeskyttelsesloven¹⁵ må landbrugsaktiviteter ikke medføre en ændring af nærliggende naturområders tilstand. Tilstrømning af næringsstoffer fra tilstødende, skrånende udbringningsarealer vil i nogle situationer kunne medføre en sådan tilstandsændring.

Kommunen har vurderet, at ingen af udbringningsarealerne i ansøgningen skråner mere end 6° ned mod vandløb og naturområder beskyttede efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Det er derfor Kommunens vurdering, at der ikke er behov for at stille krav til udbringning af husdyrgødning - ud over allerede eksisterende lovgivning.

Øvrige bemærkninger

Vurderingen bygger på tolkning af luftfoto, besigtigelse af arealer, beregning af ammoniakbelastning med de bedst tilgængelige modeller fra DMU samt viden om tilstanden af konkrete naturområder og udbredelsen af planter og dyr.

¹⁴ Jf. § 26 stk. 3 i Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

¹⁵ Jf. § 3 i Lovbekendtgørelse nr. 933 af 24. august 2009 om naturbeskyttelse

Bilag 4. Detaljeret vurdering af påvirkning af fjord og hav

Alle udbringningsarealer i den ansøgte bedrift afvander til Skagerrak. Hjørring Kommune har vurderet det aktuelle projekts mulige påvirkninger af de marine dele af habitatområderne H1 (Skagens Gren og Skagerrak), H203 (Knudegrund) og H202 (Lønstrup Rødgrund).

I udpegningsgrundlagene for de 2 sidstnævnte områder ses ikke at være kvælstof- eller fosforfølsomme arter i det marine vandmiljø. Derimod er det uklart, om der i udpegningsgrundlaget for den marine del af H1 findes næringsstoffølsomme elementer, da Naturstyrelsen ikke har beskrevet grundlaget for udpegningen.

Det fremgår dog af såvel basisanalysen for Skagens Gren og Miljøministeriets forslag til vandplan for Hovedopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak, at miljømålet er "god tilstand". Det fremgår også, at miljømålet ikke er opfyldt i området. Det er derfor kommunens vurdering, at enhver yderligere væsentlig tilførsel af næringsstoffer fra oplandet vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den samlede påvirkning af vandområdet øges, hvormed man bevæger sig i den forkerte retning i forhold til målsætningen.

Kommunen har valgt at foretage en vurdering af projektet i overensstemmelse med habitatdirektivets retningslinjer og Miljøstyrelsens vejledning.

I vejledningen har ministeriet opstillet 2 afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke kan medføre skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskning Miljøstyrelsen antager ifølge vejledningen, at grænsen for at der kan ses en påvirkning, er den samme for fosfor som for nitrat:

1. Påvirkning fra projektet i sig selv.
Kvælstof/fosforudvaskningen fra det samlede husdyrbrug må maksimalt udgøre 5% af den samlede udvaskning til det aktuelle område – dog max. 1% hvis der er tale om vandområder der kan karakteriseres som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret. (Påvirkning fra projektet i sig selv.)
2. Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter.
Dyretrykket i det aktuelle opland må ikke have været stigende siden 1. januar 2007.

Ad 1. Påvirkning fra projektet i sig selv

KVÆLSTOF

Skagerrak er kategoriseret som "sårbart vandområde", men ikke som "meget sårbare vandområder". Oplandet, som antages at påvirke vandområdet Skagerrak og Skagens Gren, kaldes i Statsforvaltningens opgørelse over dyretryk for "Skagerrak/Vesterhav". Vandområdet kan efter kommunens vurdering ikke betegnes som et lukket bassin eller et meget lidt eutrofieret område. Det er derfor 5%-grænsen, der er gældende for projektet.

Oplandet har et samlet areal på 127.236 ha. Den samlede udvaskning fra diffuse kilder (dyrkede og udyrkede arealer samt spredt bebyggelse) beregnes ud fra følgende forudsætninger:

Ifølge forslag til vandplan, Hovedopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak er den samlede kvælstofafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på 3.579 tons N/år. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerrak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr. 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til Skagerrak 1.396 tons N/år

Hvis bidraget fra et husdyrbrug skal udgøre 5 % jf. ovenfor skal merudvaskningen¹⁶ fra et ansøgt projekt udgøre 69,80 tons N/år. Der skal så eksempelvis indgå 7.755 ha i et område med reduktionsprocent 25 og merudvaskningen fra husdyrgødningen skal være på 12 kg N/ha/år.

¹⁶ Med merudvaskning menes "mer" i forhold til udvaskning fra kunstgødning. I forhold til husdyrloven skal der kun vurderes på merudvaskning fra husdyrgødning i forhold til kunstgødning. Merudvaskning for kvæggylle er ca. 6 kg N/ha/år, for svinegylle ca. 8 kg N/ha/år og for mink- og fjerkræs ca. 12 kg N/ha/år.

Med det tænkte eksempel er det sandsynliggjort, at det ansøgte projekt bidrager med langt under 5 % af den samlede udvaskning til det aktuelle vandområde jf. afskæringskriterium 1 ovenfor.

FOSFOR

Ifølge forslag til vandplan, Hovedopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak er den samlede fosforafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på 134 tons P. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerrak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til Nordlige Kattegat 53,6 tons P/år.

Hvis bidraget fra et husdyrbrug skal udgøre 5 % jf. ovenfor skal udvaskningen fra et ansøgt projekt udgøre ca. 2680 kg P/år. Der skal så eksempelvis i et projekt indgå 33.500 ha med et fosforoverskud på 20 kg P/ha.

Med det tænkte eksempel er det sandsynliggjort, at det ansøgte projekt bidrage med langt under 5 % af den samlede udvaskning til det aktuelle vandområde jf. afskæringskriterium 1 ovenfor.

Ad 2. Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Statsforvaltningen har ud fra data i det Centrale Husdyrregister (CHR-registret) opgjort, at der i oplandet "Skagerrak/Vesterhav" i perioden fra 2007 til 2011 er sket en nedgang i det samlede antal DE fra 81.021 til 79.252.

Denne centralt opgjorte udvikling i dyretrykket til og med 2011, kan suppleres med kommunens oplysninger for 2012 om ophørte/reducerede husdyrbrug samt med de tilladelser/godkendelser der er givet af kommunen og som stadig kan udnyttes. Det er kommunens vurdering, at der over korte perioder (under 1 år) ikke sker og ikke er sket nogen afvigelse fra den generelle tendens, nemlig at antallet DE ikke stiger med tiden, men snarere falder.

Kommunen vurderer endvidere, at der ikke er andre kilder, der har medført en stigende næringsstofudvaskning fra oplandet til vandområdet fra 2007 og fremefter. Det være sig spildevand fra det åbne land, dambrug eller tilsvarende. Med hensyn til spildevand fra det åbne land, er der gennem den seneste årrække sket en stadig forbedret rensning af spildevand som led i kommunens spildevandsplanlægning.

Bilag 5. Notat om Standardsædskifter og referencesædskifter

Uddrag af Miljøstyrelsens Notat om Sædskifter og referencesædskifter af 27.06.07

Kvægsædskifter:		Vårkorn	Lovpligtige efterafgrøder	Vinterkorn	Sædskifte-kløvergræs el. vedvarende græs	Helsæd + majs	I alt	Udvasknings- indeks	Efterafgrødegrundareal	
									efterafgrøder	Maksimalt areal med efterafgrøder
K1	6% efterafgr.	45	5	15	20	15	100	98	80	65
K2	10% efterafgr.	42	8	15	20	15	100	96	80	65
K3	6% efterafgr.	36	4	10	30	20	100	94	70	60
K4	10% efterafgr.	33	7	10	30	20	100	92	70	60
K5	6% efterafgr.	26	4	10	40	20	100	94	60	50
K6	10% efterafgr.	24	6	10	40	20	100	92	60	50
K7	6% efterafgr.	17	3	5	50	25	100	88	50	45
K8	10% efterafgr.	15	5	5	50	25	100	86	50	45
K9	6% efterafgr.	8	2	5	60	25	100	86	40	35
K10	10% efterafgr.	6	4	5	60	25	100	84	40	35
K11	6% efterafgr.				70	30	100	80	30	30
K12	10% efterafgr.				70	30	100	80		
K13	Vedvarende græs				100		100	50		